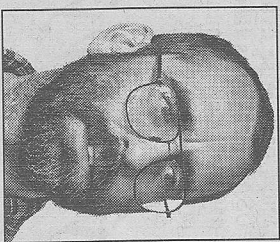

PREZIDENT HOSPODÁŘSKÉ KOMORY ČR VLADIMÍR DLOUHÝ ŘEKL PŘÁVY: V ekonomice potřebujeme trochu odhrzdit Trvalé úložiště možná nebude vůbec potřeba

Jiří Svoboda

elektrárna a na základě kontraktu její například vyvézt do jiného státu k přepracování.

Je třeba si uvědomit, že vlastnosti vyhořelého paliva se s časem radikálně mění k lepšímu. Po stu letech (to je reálná doba skladovatelnosti v mezikladech) se radioaktivita i produkce tepla vyhořelého paliva snižují tisícinařsobně, přičemž obsah uranu zůstává zachován. Stojimový kon-
tejnér CASTOR obsahující více jak tunu uranu vydává asi tolik tepla jako elektrický sušák na ručníky a vyhořelé palivo se již klasifikuje spíše jako středněak-
tivní než jako vysokoaktivní ja-
derný odpad. Vyhořelé palivo má konsistenci keramiky, je to tedy něco jako kámen, ze kterého se jeho složky mohou uvolňovat jen za extrémních podmínek, a veš-
keré jeho radioaktivní záření lze odstát třemi metry země.

Nedávné demonstrace (18. dubna 2015) v sedmi oblastech vyti-
povaných pro možné budování tr-
valého úložiště jaderného odpadu
daly jasně najevo odpor místních
proti jeho budování.
Jedním oficiálním dokument, kte-
rý nás „nutí“ vybudovat trvalé
úložiště v roce 2065, je naše
energetická koncepce z roku
2002. Evropská komise nikoho
k budování trvalého úložiště ne-
nutí, pouze vyžaduje, aby se s ja-
derným odpadem a vyhořelým
palivem řádně nakládalo. Komí-
se připočítá možnost považovat
vyhořelé palivo za cenu suro-
vinu, uchovávat ho po desítky let
v mezikladech u jaderných

Pokud by tedy bylo vyhořelé pali-
vo od štěpných produktů vyčiště-
no a bylo k němu přidáno několik
procent uranu 235, opět dostane-
me plnohodnotné jaderné palivo.
Zatím je světová cena uranu
natolik nízká, že se nevyplácí vy-
hořelé palivo přepracovávat. Ce-
na palivových tyčů se promítá do
ceny elektřiny jen asi deseti ha-
lefi na 1 kWh. Za padesát či sto
let však může být důlní činnost
významně omezoována, těžební
uran i uhlí budou výrazně dražší
a jaderná energetika možná zaží-
je renesanci i kvůli ochraně kli-
matu. Obnovitelné zdroje závislé
na počasí bude asi ještě dlouho
třeba doplňovat spolehlivými
zdroji. Zesítlé vyhořelé palivo
se stane vítaným zdrojem štěp-
ného materiálu pro jaderné elek-
trárny. V té době již mohou exis-
tovat efektivní technologie pro
úplnou likvidaci nebo vysoké
zkonzentrování radioaktivního
odpadu po přepracování vyhoře-
lého paliva. Kvůli ukládání ve Fu-
kušimě má dnes tento výzkum
značnou podporu.

Dokud v ČR budeme provozovat
jaderné elektrárny a u nich

budou sít meziklady pro vyho-
řelé palivo v ceně jednotek mili-
ard korun, není aktuální potřeba
budovat trvalé úložiště v ceně sto
miliard korun. Neexistuje nebez-
pečí z prodlení. Meziklady bu-
de tak jak tak nutno provozovat
ještě několik desítek let po uza-
věření jaderných elektráren kvůli
nejnovějšímu vyhořelému pali-
vu. Uvažovat o trvalém úložišti
v ČR a zahájit příslušné kroky
má význam až v okamžiku, kdy
bude jistota, že je to vskutku ten
nejvhodnější způsob, jak se ja-
derného odpadu zbavit.

Premiér Sobotka prohlásil, že
vybudovat trvalé úložiště je o na-
ší zodpovědnosti vůči dalším ge-
neracím. Já si myslím, že vrátit
jámu do skály za sto miliard ko-
run, která nakonec může zůstat
prázdná, je vůči dalším genera-
cím marnotratné. Doufám proto,
že v nové vznikající energetické
konceptci budou zvaženy všech-
ny věcné argumenty pro a proti
trvalému úložišti a zájmy tunc-
lásko-betonářských lobby tu ne-
budou mít navrch.

*(Autor je fyzik, zabývá se
i ochranou klimatu a ekologií)*

Mýtné vynáší víc než loni

Na mýtném se v Česku za le-
tošný první čtyři měsíce vybralo
od kamiónů a autobusů celkem
3,146 miliardy korun. Je to o 335
milionů Kč více než za stejné loň-
ské období.

„Tradice slabší velkonoci
duben však znamenal pokles vy-
braného mýta proti březnu z 854
na 809 milionů korun,“ sdělil vše-
ra generální ředitel Ředitelství sil-
nic a dálnic Jan Kroupa.

V mezinárodním srovnání se
přesko v dubnu vybralo o deseti-
nu víc než ve stejném loňském
měsíci. Naplno se ovšem začíná
projednovat tzv. ekologický efekt

mýtných sazeb. „Při jejich ledno-
vém zvýšení vznikla nová tarifní
skupina pro vozidla splňující nej-
přísnější emisní normu Euro 6. Ta
teď mají nejvyšší sazbu na kilo-
metr. Počet takto zvýhodněných
vozidel rychle roste a celkové
platby mýta tak přestávají růst,“
vysvětlil Kroupa.

Mýtným je v současné době
v ČR zpoplatněno 1428 kilometrů
dálnic, rychlostních komunikací
a vybraných silnic první třídy. Do
mikrovlnného mýtného systému,
který vybudovala a provozuje fir-
ma Kapsch, je zaregistrováno
zhruba 804 tisíc vozidel. (jn)

Kurzy akcí na burze

Název	20. 5.	Změna (%)
CEV	61,30	+1,16
O2EV	636,00	+0,13
Erste Bank	735,60	+0,55
Fortuna	96,50	-2,13
Komerční banka	5243,00	-0,75
NWR	0,24	-7,69
O2 C.R.	179,30	-3,21
Pegas	790,00	+0,66
Philip Morris	10 601,00	+0,96
PLG	179,00	-0,72
Stock	71,90	-3,55
TMR	592,00	-3,55
Unipetrol	162,90	+1,18
VIG	1004,00	-0,20
Index PX	1031,54	+0,03

Kurzy ČNB od 20. 5.

Země	Množství	Kód	Kurz
Austrálie	1	AUD	19,420
Čína	1	CNY	3,962
Dánsko	1	DKK	3,664
EMU	1	EUR	27,330
Chorvatsko	1	HRK	3,628
Japonsko	100	JPY	20,328
Kanada	1	CAD	20,123
Madarsko	100	HUF	8,917
Polsko	1	PLN	49,247
Rusko	100	RUB	6,722
Švýcarsko	1	CHF	26,200
Turecko	1	TRY	9,476
USA	1	USD	24,577
V. Británie	1	GBP	38,180